

TARTALOM

Tartalom és személyi bemutatás	A szerzőről és hogyan kezdődött a kutakodás – Mi a hiteles forrás? A történetiség? A hivatalos dokumentumok? A személyes emlékezet? Vagy talán egyik sem?
Jász hit	Jas vér - a szunnyadó tudásról - az ős jászok vezérlő elvei – Zaratusztra és Mani - az őstudás elpusztítása - MINDEN-tudat - teremő ige...
Jász ősiség	JÁSZ ↔ ÁSZI ↔ JAS ↔ AS - „nomen est omen” - ős-jász népek - jász ősföld - jász ősi civilizáció - magas jász kultúra - nomáddá-válás - kóborlás – „Bizalmas tanítás” - Jászok titka ...
Jász zászló	A zászló - heraldikája és jelentéstartalma... „...hirdessed örökkön vérid az nem vesz el”
Pusztai nomád élet	Gondolatok az ős-jász életről - pusztáról - nomád életről - MINDEN-ember-természet kapcsolatáról...
Jas útja	(vers prózába szedve) Az ősbölcs Jas vándorlása - kutatás az ős-jász bajok forrása- és a hogyan tovább után...
Balarám	Ki volt Balarám? Jelleme, életvezetésének tanítása - küzdés, vagy béke? - tudás - hit - tapasztalás - tiszta érzékek - kik vagyunk? és mi végre? Ki/mi a lényeg...
Bizalmas tanítás	Az ős-jász-bölcs Jas találkozása a Legfelsőbb alászállásával Balarámmal (ie. 3.102 k.) aki átadta neki az Abszolút Igazságról szóló tudást... (Az írásmű szakaszonként töltődik)
Oskola a pusztá rétbén	(vers prózába szedve) Öreg tátos tanítása az ős-jász kisgyermeknek mindenről és a MINDEN-ről...
Jász élettér	A jász élettér földrajzáról és vízrajzáról - az ős-jász műveltség alapja - a Turáni alföldtől a Kárpát-medencéig...
Egy s más a jászokról	A jász őshaza - korszakváltás - történet a túlbuzgó as (ős-jász) hercegről - kóborlásról - nyelvről - őstársadalomról...
Borzák-had	(vers prózába szedve) Családfa-történet -ameddig a családfakutató visszalát- némi történeti visszatekintéssel
Menni, vagy letelepedni	Honnan hova s hogyan - fehérlő a Turáni ősiségben - évezredes Turáni életkép...
Jász-ság ürügyén	A keleti nagy civilizációk és a „Bizalmas tanítás” - hatásuk az ős-jászokra - ős-jász megértés - ős-jász belátás...
Jász mindennapok	Hol helyezkednek(tek) el a jászok a négy emberi osztályban? - az emberi osztályokról és a jelen kor jellegzetességeiről - az ősi hangsor és a teremő ige...
Hideghónaljúak	Kik a hideghónaljúak a magyar történetben s miért? A jász jellemről - „...a jászok mindmáig egyedi genetikai jegyekkel bírnak.”...
Jászok-ról	Az ős-jász jegyek, -jellemzők, -jellemvonások, -szokások és -sajátosságok Részletek Gyárfás István „A jász-kunok története” (1870) című művéből
Párhuzamok	Korszakváltás, a jelen kor kezdete - tanítók és tanítványok – „Tégy belátásod szerint!”...
Jász hadi virtus	(vers prózába szedve) Virtus = erény. Öreg tátos elmeséli, hogyan harcolnak a jászok „Tulajdonlást, elbirtoklást, természetűl elbitorlást? Nem ismerték soha jászok, ezt a három galádságot!”

Íjas lovas jászok	(vers prózába szedve) A jász ősök két örök barátja az íj és a ló. Az íj az „egyhegyűség” (fegyelem, figyelem, rendezett értelem), a ló az örök mozgás - a jász harcmódról...
Vagyunk elébb	(vers prózába szedve) Mi a lényeg? „...Vagyunk elébb fényes lélek! Utóbb jövend mind egyébek!...”
Honnan hova tova	(vers prózába szedve) Az ős-jász városállam - barátság - önfeláldozás - széthullás - „...dicső éltük nem mostoha”
Jász-magyar	(vers prózába szedve) „...Mondta Tátos, jó öregje: - Jász a magyart ne keresse! Tartsa magát erőst távol, ne hogy megégjen a lángtól!...”
Jász	(vers) „...hideg fej – meleg szív...” „...pusztai vér mindig szabad...”
Tőhajtások	Őstő – nemesítés – továbbélés – asszimiláció... Megfigyelések a természetben és ami a megfigyelések mögött van...
Jászok titka	(vers prózába szedve) „- Miként szóljunk a világhoz? - fordult jó Jas Balarámhoz.” – „... Dédelgesd csak jász fi s leány, s megérted e világ sorát.”
Volt egy nép	(vers prózába szedve) „Volt egy nép a Mátra alján, Zagyva, Tarna, Ágó partján, sok századon élte éltit, nem városit, természetit. ...”
AS = EGY	Az ős-jászokat As-nak nevezték. Miként a MINDEN (Isten) EGY, akként az As jelentése is EGY...
Jásztörténet	Vissza az alapokhoz – kinyilatkoztatás – ős jászok – a lényeg – teljes élet – „temetkezés” – megtelepedés – íjászok – lovasok – hűség – nyelv és vándorlás
MINDEN	MINDEN = Isten. Amit Istenről tudni lehet és tudni kell... EGY az Isten, Aki „aki” -s nem ami!- és nem személytelen energia csupán, ami megszemélyesül(het)!...
Vándor	(novella) a világgá ment fiú meséje – „...a szeretetről prédikált, de hogy mi a szeretet azt nem tudta megértetni.” – „...Nem értették meg, hogy a lényeg a szívünkben lakozik, azt kell megszabadítani világi hóbortjainktól, ragaszkodásainktól.”
Gyöngy és gyémánt	(vers prózában) Nagy kérdés, hogy kiknek adható át a tudás? Az Abszolút Tudás bárkinek, az annál kevesebbet óvni kell.
Jász ima	A Hun ima Kr.u.410-460 között keletkezett. („Ősi ima” címen meghallgatható a Jászmagyarok együttes „Jászok, Kunok” lemezén). Hun ezüstveretes szíjvégen rovásírással van írva. A lelet a Kijevi Nemzeti Múzeumban van. Az ős jászok akkortájt eképpen imádkoztak.
Jasopanisad	(magyarul) a Bizalmas Tanítás. Teljes szöveg, értelmezést segítő kiegészítésekkel. Az ős jászok ’bibliája’.
Napi elgondolkodtatók 1. – egész évre	A jász-ság.hu oldalon naponta változik a „Napi elgondolkodtató” bejegyzés. Ez az összeállítás egy évbe sorolta a kezdetektől 366 napon át a korábbi idézeteket a Bizalmas Tanítás kiegészítőjéből.
Jász ősről a B.T. kiegészítéseiben	A Bizalmas Tanításhoz fűzött kiegészítésekben több helyen vannak utalások az jász ősökkel kapcsolatos fölvetésekre. Ezek kerültek összegyűjtésre.
MINDEN-tudat	Mi a MINDEN-tudat? Mi a különbség Balarám, Krisna és Buddha között? A MINDEN „bemutatása” A MINDEN, a lélek és a MINDEN-tudat körülírása a Bizalmas Tanítás kiegészítéseiben és azok továbbgondolása.

Napi elgondolkodtatók 2. - egész évre	A jász-ság.hu oldalon naponta változik a „Napi elgondolkodtató” bejegyzés. Ez az összeállítás egy évbe sorolta az első egész évi gondolatokat követő újabb 365 napon át megjelent idézeteket a Bizalmas Tanítás kiegészítőjéből.
„Jász”	Magyar Adorján: Az Ősműveltség - című művében. Az alapmű Szerkesztői előszavából: "...a kötetek közreadását a töméntelen helyes és érdekes adat, a magyar néprajzot gazdagító bemutatása teszi indokolttá..." - melyektől a jász ősiség iránt érdeklődők is gazdagodhatnak.
Napi elgondolkodtatók 3. - egész évre	A jász-ság.hu oldalon naponta változik a „Napi elgondolkodtató” bejegyzés. Ez az összeállítás egy évbe sorolta az első egész évi gondolatokat követő újabb 365 napon át megjelent idézeteket a Bizalmas Tanítás kiegészítőjéből.
Az OM Turáni jász gyűű	Ősi jász számrendszer – jász színek – a gyűű motívumkincse – ami a szimbolika mögött van
ős-jász vallás vagy (?) jász ős-vallás	Előadási anyag
Napi elgondolkodtatók 4. - egész évre	A jász-ság.hu oldalon naponta változik a „Napi elgondolkodtató” bejegyzés. Ez az összeállítás egy évbe sorolta az első egész évi gondolatokat követő újabb 365 napon át megjelent idézeteket a Bizalmas Tanítás kiegészítőjéből
Jász ősiségről I. - kezdetek	Előadási anyag
Napi elgondolkodtató 5. - egész évre	A jász-ság.hu oldalon naponta változik a „Napi elgondolkodtató” bejegyzés. Ez az összeállítás egy évbe sorolta a kezdetektől 366 napon át a korábbi idézeteket a Bizalmas Tanítás kiegészítőjéből.
Mi a jász ?	Előre kell bocsátani, hogy más világnézeti alapról ugyanaz mást mutat! Másik fontos-, figyelembe veendő szempont, hogy az írott történelem (nem csak szubjektív és érdek/szándék-függő, de) csak a fennmaradt írásosságig nyúlhat vissza, holott tudni lehet, hogy azt megelőzően is volt élet, volt nép, volt jász.

2018. 06.

Személyes bemutatás

Név: Borzák Balarám Béla - Születéskori név: Borzák Béla (a Balarám, a hindu-vaishnava lelki folyamatban kapott -indiai- utónév) Született: Sárbogárd, 1955. április 26. Apja: Borzák József, Anyja: Mester Mária Családi állapot: elvált. Gyermek: Bianka (1976) Bence (1986) Tündér Izabella (2008), Vallás: MINDEN-tudat. Életvitel: lakto-vegetáriánus. Lakóhelyek: Sárbogárd (2 hely), Káloz (2 hely), Balatonfűzfő (5 hely), Veszprém (3 hely), Káloz (4 hely), Veszprém (1 hely), Balatonfűzfő (2 hely) ...

Foglalkozás: építészmérnök, Jogosultságok: építészeti vezetőtervező, építési szakértő építészet-, épületszerkezet- és épületfizika szakterületeken, igazságügyi szakértő épületszerkezet- és épület-fizika szakágban, az MKIK Teljesítésigazolási Szakértői Szerv tagja.

Elismerések: Építők Napján Miniszteri Elismerés (Nemzetgazdasági Minisztérium 2016, Innovációs és Technológiai Minisztérium 2018)

Munkák, tevékenységek: útépítő kivitelezés, magasépítő kivitelezés, mély- és magasépítő tervezés, nyomozó, építészeti tervező, építéshatósági munka, feltaláló (szalmatömb, aktívta), települési főépítész, hőszigetelő alkalmazástechnológus, szakelőadó, egyetemi óraadó tanár, szakíró (hőszigetelési alkalmazástechnikai útmutató, -tervezési segédlet, hőszigetelési megoldások, dryvit Kézikönyv, MÉSZ /Magyar Építőkémi és Vakolatszövetség/ THR /Teljes Hőszigetelő rendszer/ Kivitelezési Irányelv), családház építése sk., szépipró („elmerengések” -versek- „Hamis torzók” -versek, esszék- „Álmódott világ” -versek- „Tűnt léptek nyomdokán” -tanulmányok, versek), e.v. tervező, szakértő, szaktanácsadó... (időszakonként átfedésekkel)

Csillagiég: Bika, aszcendens: Skorpió, tarot szerint: Főpap.

De ki vagyok én?

Egy lélek egy kereső emberi létformában, aki vallja, hogy megtalálta.

Hogyan kezdődött a kutakodás a jász-ság után... (?)

folytatás

A történetiség, a hivatalos dokumentumok és a személyes emlékezet

Arról szeretnék írni, hogy jász eleim, miként kerültek a Jászságból a Dunán-túlra, miért nem tértek oda vissza és miből gondolom, hogy közöm van a jász ősohöz.

Előbb néhány példával megpróbálom érzékeltetni, hogy mily sikamlós terület; akár a történetiség, -a hivatalos dokumentumok, vagy ép a személyes emlékezet. Sikamlós alatt azt értem, hogy véletlenül is elcsúszhat, félre csúszhat az ember, tárgyilagosságra törekvő tájékozódási próbálkozásai közben, főleg ha abba külső szubjektív, vagy akár objektív körülmények még be is avatkoznak.

Történetiség

Gyermek, majd serdülő koromban úgy hittem, hogy a felnőttek világa, a komoly nagy dolgok, azok úgy vannak és csakis úgy lehetnek, ahogy azt a felnőttektől hallom. Azután megrázó élmény volt számomra mikor megtudtam, hogy hivatalosan a magyarok honfoglalása -mármint a Kárpát-medencébe való bejövetele eleinknek- egészen addig 895-ben történt, amíg a millenniumi ünnepekre elhatározott beruházások nem készültek el a megadott időre és ezért 1895-ben az országgyűlés olyan határozatot hozott, hogy a honfoglalás 896-ban esett meg, hogy a megcsúszott építkezésekhez igazodhasson a kerek számszerű megemlékezés. Miért olyan nagy ügy ez számomra? Azért, mert én azt gondoltam, úgy hittem, hogy amit komoly felnőtt emberek, komolyan mondanak, leírnak, törvénybe foglalnak, az úgy van és pont. Ettől a pillanattól kezdve megingott bizalmam a történetiségben, ami később -beleértve napjainkat is- csak tovább fokozódik.

Hivatalos dokumentum

Mikor már igen csak felnőtt koromban, komolyan elkezdtem kutakodásomat őseim és eleink felől, nagy örömömre még egyetlen élő apai ágú -tehát jász származású- Nagynénémtől (Borzák Katalin Jászapáti 1920) örökbe kaptam pár hivatalos (amúgy számomra történelmi) dokumentumot. Az örömből felocsúdva, a dokumentumok figyelmes olvasgatása közben mit látok?

Az egri főegyházmegye, alsó jász alesperesi kerülete, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Jászapáti 1923 november 2.-án, 246 sorszám alatt kiállított keresztlevele bizonyítja, hogy a Jászapáti római katolikus anyaegyház, kereszteltek anyakönyve B. VII. kötet 217 lapján 1882 év április tizennegyedik napjáról a következők foglaltatnak:

Folyó szám: 153

Éve, hava, napja a születésnek: 1882 április 14.

Éve, hava, napja a szt. keresztség felvételének: 1882 április 15.

A kereszteltnek neve: József

Neme: fi

Törvényes

A szülők vezeték és keresztnéve: Borzák József, Rusvai Katalin

Lakóhelye: Jászapáti 300.

majd,

A tévedés jogát senkitől nem vonom meg (még önmagamtól sem!). A szándékos csalás, hamisság az más, de jelen esetben illet nem tételezek fel. Azért vettem fel a fentieket, hogy a „hivatalos történelmi dokumentumok” megfellebbezhetetlenségével kapcsolatos képzetek megalapozottságát kérdőjelezzem meg és eloszlassam a jószándékú olvasóban azt a gyermeki ártatlanságot és naiv felnőtt jóhiszeműséget, ami a hivatalos közlések, kijelentések, megállapítások irányában - általában- van.

Személyes emlékezet

Mikor fölkerestem apai Nagynénémet, érdeklődve eleink felől, volt egy olyan kérdésem, hogy miért jött el Nagyapám a jászságból? A válasza az volt, hogy Dédnagyapám (Borzák József 1845 Jászapáti, apja: Borzák József) halála után -szokás szerint-, annak három fia között osztották meg a jászapáti tanya-birtokot. Így 7 hold esett Nagyapámra, ami túl kis terület volt egy család fenntartásához -mondta Nagynéném- Ezért Nagyapám eladta és a Tatárszentgyörgyhöz tartozó Baracs pusztában vett 17 holdat. Lehetett értékarányos a dolog, ezt nem tudom megítélni. Úgy mondta Nagynéném, hogy a jó jászsági földdel szemben a baracsi homok gyengébb volt.

Édesapámtól azt hallottam, hogy ahhoz, hogy egy jól működő tanya, egy családot eltarthasson legalább 5 hold föld kell. Apám sokáig mezőgazdálkodó ember volt, értett a földhöz, így jobban hajlok arra, hogy nem a 7 hold volt a kevés.

Édesanyámtól hallottam -aki fiatal asszonyként vagy hét évig élt közös háztartásban apai Nagyapámmal- hogy Nagyapám orosz fogságban volt az első világháborúban. Miután hazatért, mint politikailag gyanús elemet, rendőri (csendőri) ellenőrzés alatt tartották. Ezt Nagyapám, mint büszke, jász tanya gazda igen röstellte régi környezetében. Ez (is) közre játszott az elvándorlásban. (?)

Mikor ezt Nagynénémnek fölemlítettem, teljes nyíltsággal -arcán őszinte értetlenséggel- mondta, hogy Ő ilyen dologról nem tud, ilyenre nem emlékszik.

Beszélgetésünkkor jelen volt Nagynéném leánya és veje is, aki tanult, művelt, történelmet jól ismerő, megfontolt és tapasztalt ember. Bekapcsolódva a múltidézésbe elmondta, hogy 1917 után a Szovjetunió területéről hazatért katonákat komolyan figyelték, hisz sokan közülük ott kint csatlakoztak a vörös hadsereghez, sokan hazatérve, megismerve a kommunista eszméket, mozgósítottak, szervezkedtek, lázítottak itthon. Nemsokára következett 1919, a magyar tanácsköztársaság. Tehát teljesen életszerű az a felvetés, hogy a hadifogságból hazatért Nagyapámat megfigyelhették/figyelték, rendőri (csendőri) felügyelet alá vonták.

Ennyit a személyes emlékezet ürügyén, messzemenő következtetések levonása nélkül.

*Borzák Katalin
1939-ben*

id Borzák József 1914-ben

Párhuzamok

Félre téve a címbe szereplő meghatározásokat és rátérve a gyökerek körüli tanakodásra, ha párhuzamot keresek Nagypapám, Édesapám és jó magam sorsában, vélek ilyeneket felfedezni.

Először talán olyan markáns élethelyzeteket állítok egymás mellé, ami komoly döntés, komoly változás/változtatás elé képes állítani az embert.

Személyes példából kiindulva; 36 éves koromban (házas, kétgyermekes családapaként, pogány, szellemi szabadfoglalkozású építészként) ismerkedtem meg a védikus filozófiával. Megvilágosodás szerű élmény volt. Keresztény kultúrkörbe tartozó hasonlattal élve, lehetne egyfajta „megtérésnek” mondani. Feleséggel közösen elkötelezett követői lettünk a vaisnava (Visnu-hívő) lelki folyamatnak. (innen ered Balarám utónevem). Családunk vegetáriánus lett. Majd úgy négy-öt év elteltével nézetkülönbségbe kerültem lelki vezetőnkkel és elfordultam az Ő missziójától. Olyan erős változtatási kényszer alakult ki bennem, hogy elindultunk. Eladtuk veszprémi lakásunkat és elköltöztünk Fejér megyébe, (vissza) egykori szülőföldemre. (Sárbogárdon születtem 1955-ben). Kálozon telket vettünk, házat építettünk. (eddig 15 helyen laktam + 5 hely katonaság, kollégiumok)

Visszafelé haladva az időben. Édesapám fiatalon bekerült az aktív pártmunkások közé és komoly karriert futott be rövid idő alatt, mint káder. Egyéni gazdálkodóból, hat elemivel, húszévesen a járási pártapparátusban osztályvezető, majd járási rendőrkapitány, TSz elnök helyettes, később TSz elnök és 39 évesen szembe került a járási pártvezetőkkel. Pártfegyelmi, elbocsátás. Azt mondta vezetőinek: „Nem csak a falut, nem csak a járást, de még a megyét is itt hagyom!” Fogta családját és elköltöztünk Veszprém megyébe, Balatonfűzfőre, gyermekkorra színterének környezetébe. Telket vett, házat épített. Segédmunkás lett nyugdíjazásáig. Nem tért vissza Fejér megyébe, ahonnan házasságként elindult, nem kereste gyökereit. Csalódottan (talán bizonyos meghasonultsággal) 1991-ben a rendszerváltás után agyvérzésben meghalt. (tudtommal, vagy 16-18 helyen lakott)

*ifj Borzák József
1947-ben*

Még régebben. Nagypapám jász, tanyás parasztgazda volt. Nyolc éve házasságban, mikor kiviszik az orosz frontra az első világháborúban. Hadifogság. A tanya leromlott. Mikor hazatér megfigyelés. 36 évesen fogja családját, eladja tanyáját és földet vesz Pest megyében. Hatalmas hitelt vesz fel (1920-as 30-as évek fordulójára, több éven rossz termés) a szél a vetőmagot a homokkal együtt elfújta, anyagi csőd. Tanyát elárverezték. Szabad parasztból cseléd lett, öt gyermekkel. A Veszprém megyei Kövesgyűrű pusztán kezdtek, majd; Felsőörs, Lovas, Litér, Balatonfűzfő Mámattető, majd Fejér megye, Seregélyes Hipolit pusztára. „Egy tél, egy nyár, cselédnek több nem jár!” Hangzott a regula. Szabad jász vér Nagypapám, sosem tudott cseléddé válni. 1945 után földosztás. Újra van saját földje. Mezőföldi jó föld. Apámmal egyéni gazdálkodók. TSz szervezés. Édesapám a helyi fő szervező, mindent bevisz a közösbe. Nagypapám agyvérzésben meghal. (vagy 10-12 helyen lakott) Sosem tért vissza a jászokhoz. Kérdeztem Nagynénémet miért nem? Azon a vidéken, ahol a földosztás érte Nagypapádat -mondta- cselédnek éltek. Azok generációk óta az uradalmi cseléd életet éltek, nem szokták a mozgást, a szabadságot.

Három Borzák, három férfi, mindegyik a családjában az utolsó gyermek, 36-39 éves korukban életre szóló fordulat.

*Antal Julianna
1932-ben*

Dédnagyapám 37 éves volt, dédnagyanyám 33, mikor Nagyapám született. Nagyapám 45, nagyanyám (Antal Julianna) 40, mikor Édesapám született utolsó gyermekként (három nővére, Viktória, Julianna, Katalin és egy bátyja volt Imre). Édesapám és Édesanyám 28 évesek voltak, mikor én harmadik, legkisebb gyermekként megszülettem. Nővérem Borzák Mária (1947 Szolgaegyháza – ténylegesen Hipolit pusztában), bátyám Borzák József (1949 Szabadegyháza – ténylegesen Hipolit pusztában).

Visszatekintve az ős férfiakra is, Borzások és házasságkötési életkoruk: Gergely 33 (török uralom vége), Mihály 20, István 26, József, 18, József 21, József 21, József 24, József 19, Béla 20 évesen. (Mária nővérem 19, József bátyám 22 évesen)

Ezeket azért vettem föl, hogy valamifajta „genetikus” hasonlóságot, elrendezett családi tradíciót véljek felfedezni.

A vér

Azt mondja a magyar nyelv, hogy „vér-szerinti rokon”, „a vér nem válik vízzé”, „vér-vonal”, „test-vér”, „fi-vér”, „nő-vér”, stb. Én magam „0”-s vércsoporthoz tartozom. Azt mondja a vércsoport szerinti étkezési tanács és tapasztalat, hogy a „0”-s vércsoportba tartozó ember húsevő. Mint a pásztornépek, akik vándorló, nomád életük során jellemzően a gulya, a nyáj, a ménes jószágainak húsát fogyasztották, meg vadat, halat. (sertést nem!) Idézek egy vércsoport szerinti étkezéssel foglalkozó írásból: „A „0”-s vércsoportúak a húsevők, de nekik sem ajánlott a húsevés, mert pl. a disznóhús egyik vércsoportnak sem jó. A jótékony húsok (marha-, bárány-, vadhúsok) is csak nyersen, vagy pácolva, szárítottan lennének jók, sütve-főzve már nem! ... Halak közül is van néhány jótékony ... de ezek is csak frissen, nyersen, szárítva, vagy pácolva fogyaszthatóak. A hal húsa nagyon gyorsan bomlik és a végterméke fehérjeméreg! A másik, ami miatt a halfogyasztás nem ajánlott senkinek, hogy alig van a Földön tiszta víz. A vizek sajnos szennyezettek, s ezek a szennyeződések a hal húsában tárolódnak (nehézfémek, cián, stb.) amelyek fokozottan mérgezik a halevőket.”

„A mozgás minden gyógyszert pótol, de még nem találtak fel olyan gyógyszert, ami a mozgást pótolná!”

*Borzák Imre
1942-ben*

(Hogy én magam miért lettem vegetáriánus és miért követem ezt az életvitelt? Az egy másik történet.)

Azért gondoltam fölemlíteni ezeket a dolgokat, mert keresve jász eleink történetét, hamar és egyértelműen kitűnik, hogy pásztor, nomád életet élő, vándorló népcsoport voltak. Mozgáshiányban bizonyosan nem szenvedtek. Táplálkozásuk pedig, igazodott életvitelükhöz. Fontosnak tartom, hogy megnézzük milyen állatokat tartottak a pusztában. Legelésző állatokat. Szarvasmarha, juh, ló, mind jámbor, békés, kimondottan növényevő állat. Aki az ilyen jószág húsát fogyasztja, szervezetébe a békességet, a türelmet építi be.

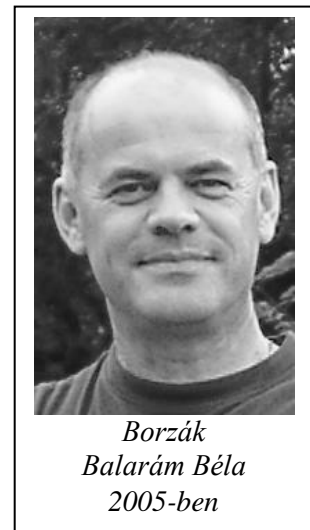
Édesanyámtól hallottam, hogy Nagyapám -ha cselédsorsra jutott is- mindig a könnyebb munkát kereste, ha lehetett a gulyát őrizte az uradalomban. Én nem úgy gondolom, hogy a könnyebbet kereste, hanem a pusztai, nomád, pásztor vére mozgatta. A marhák társaságában hallgatni a csendet, nézni a végtelent, mint jász őseink a keleti pusztákban, egyedül, nem keveredve a zsibongó cseléd néppel. Nem a dévajkodás, nem a szereplés hajtotta, csak a föld és a jószág szeretete. Kevés beszédű, nagy gondolatú ember volt, aki sosem bírta a cselédséget, szolgaságot.

Édesapámmal kapcsolatban jutott eszembe egy történet. Még kis gyermek volt, amikor az volt a szokás, hogy az uradalomban -ahol laktak-, mikor megfejték a teheneket, a gyerekek mentek kis bögréjükkel és kaptak a friss tejből. Egy alkalommal kevés volt a tej és a kis Jóska nem kapott. Igen ám, de jött az intéző úr hasonló korú fia, neki pedig adtak. Na a Józsika úgy vágta kis bögréjét az istálló falához, hogy minden zománc lepattogott róla.

Magamról annyit, hogy praktikus gondolkodású, tanult emberként viszonylag könnyen tudtam mindig elhelyezkedni, munkát vállalni, de törzsgárda tag sehol nem lettem. Ez eddig kilenc „munkahelyem” volt, ahol voltam művezető, termelési előadó, tervező, nyomozó, szaktanácsadó, építész, építéshatósági ügyintéző, főépítész, szakíró, építésügyi szakértő, szakelőadó, egyetemi óraadó tanár, alkalmazástechnológus. Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy mindegyik munkakörben megálltam a helyem, sosem alkalmatlanság, vagy fegyelmi ok miatt változtattam. Mikor már nem bírtam a tudatlanságot, nem viseltem az ostoba vezetői irányítást, mikor felmértem igyekeztem hiábavalóságát, olyankor odébb álltam. Sosem az önös érdek mozgattott!

Édesapám nem volt iskolázott, de ügyes gazdálkodó volt (mintagazda kitüntetés is kapott) jól irányította, mozgatta a körülötte lévő embereket, segédmunkásként különböző munkakörökben tisztességgel, mindenki elismerésével elvégezte dolgát, de meg sosem alkudott.

Bennem már életrevaló meghunyászkodási képesség is van (ideig-óráig), hisz Édesanyám tősgyökeres magyar cseléd családból származik.. Édesapámhoz hasonlóan higgadt, jámbor embernek ismernek, de tudom magamról, hogy igen-igen robbanékony, lobbanékony a természetem. Édesanyám szokta mondani: „Tisztára olyan vagy kisfiam, mint szegény Apátok.” (Többek között ezért is nem fogyasztok immár huszonegy éve húst, hogy lehetőleg a növények alázata, béketúrása épüljön be szervezetembe! Huszonegy év = 3 x 7. Úgy tartják, hogy az ember valamennyi testalkotó sejtje kicserélődik hét évente.)

Megint csak önmagamból kiindulva -hisz önmagát csak-csak ismeri az ember (?)- mindig elégedetlenkedek, legalább is belül, örökké zsörtölődök a világgal. Bosszantanak az emberi gyarlóságok. Fájlalom a szellemi restséget, a tunyaságot, a butaságot, az önzést, a másik kihasználását, -félrelökését, -letaposását. Pedig hát ez vesz bennünket körül; tetszik, nem tetszik. Teszem a dolgom, de ahogy korosodok -talán mert egyre kevesebb a veszteni valóm- egyre többet kritizálok, bírálom az emberiséget. Tudatlan környezetrontásáért, a hagyományos életmodellek lerombolása miatt, erőszakosságáért, önzéséért, az elesettekkel szembeni érzéketlenségéért, a „soha semmiből nem elég”-ért, a másság el nem fogadásáért és sorolhatnám még sokáig, de most a vér a téma, az ősök vére.

Harminc év után tértem vissza arra a településre, ahol Édesapám pont anyai idős volt ottlaktunkkor, mint én visszakerülesem idején. Sokan azt hitték -akik Apámat ismerték- hogy Ő jött vissza. De hát az nem lehet, hisz harminc év közben eltelt. Igen, a vér. Nem csak külsőleg, de

szokásokban, gesztikulációban, hanglejtésben, viselkedésben, mozdulatokban, betegségi hajlamokban, -tünetekben, szinte Apám másolata vagyok. Úgy hallottam Édesapám volt így Nagypámmal, csak Nagypám nyugodtabb volt. (Mégis agyvérzésben hunytak el mindketten. Csendben, gyorsan engedtek el mindent.)

Jász jegyek

Milyen általános személyi/ség jegyeket tulajdonítanak a jászoknak?

Gyárfás István: A Jászok-Kunok története (1870) című művéből;

„egyenes jellem - szabad, meg nem kötött - vészben rettenthetetlen - céljaiban kitartó - minden akadályt legyőz - hozzá hasonlóval szemben büszke - természet izmos - nincs köztük nagyobb vétek a lopásnál, aranyra, ezüstre nem vágytak, nem szereznek semmit, mit elveszteni féljenek - az igazságot, a jogot saját nemzeti szellemükből eredően tisztelik - mint győztesek csak dicsőségre vágyanak - éhség és szomjúság ellen képesek voltak harcolni - harcra termett bátor nép, nagy erejük, -vitézségük, -bölcességük, mely erényekkel, nemcsak a férfiak, de asszonyaik is bírtak - műveltségük alapja és kezdete egy régebbi néptől származik - idegen szokásoktól irtózó - vallásuk fő vonása: naptisztelet, az elemek tisztelete; így tisztelték a léget¹, a Napot, Holdat² és csillagokat, a tüzet, a vizet és földet, eget³ – „Nem tölthetünk egy egész napot egy helyben! Mozognia kell⁴ az embernek, mert a Nap, a Hold, a csillagok, a víz, az állatok, a madarak és a halak mind mozognak, csupán csak a halott és a föld fekszik mozdulatlanul” - nem volt az ingatlan vagyon általi leláncolás - szokásszerűleg századokon át barangolhattak ugyanazon földrészen, de azért az állandó letelepedésnek már csak a gondolatától is irtóztak – „Az istenek előtt, mindennek nyitottnak és szabadnak kell lenni, s az egész világ az istenek temploma s lakása” - külön önálló nemzet, saját nyelvvel bír”.

Sorolhatnánk még jász jegyeket, tulajdonságokat, de ha csak e néhány jellemvonás, sajátosság uralkodna napjaink jászlai között, csak gazdagabb volna a nemzetség.

Biztos, hogy nem bírom valamennyi jász jegyet, de eszményként valamennyit elfogadom és szem előtt tartom további életemben is, amint láttam és hallottam eleimről.

2012. január

Borzák Balarám Béla

---

¹ tér; az ötödik ős-elem (hiányos tudományos meghatározása: űr, vagy csillagközi tér, ezoterikus megnevezése: éter)

² Nap (férfi jelleg), mint forrás – Hold (női jelleg), mint a Nap tükré.

³ a négy ős-elem: föld – szilárd-, víz – folyékony-, levegő – légnemű-, tűz – hő-, fény-, hullámjelenség „halmazállapot”.

⁴ mozgás = az örök változás, váltakozás, ami az anyagi megnyilvánulás alapsajátossága.